

Advokatforeningen

18 JUN 2008

Justisdepartementet
Politiavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

JUSTISDEPARTEMENTET	
18 JUN 2008	
SAKSNR.:	200801226
AVD/KONT/BEH:	PIA / K / IBF
DOK.NR. 80	ARKIVKODE: 431.0

Også sendt pr. e-post til postmottak@jd.dep.no

Deres ref:
200801226-/IBF

Vår ref: #67570v1/th-th

Saksbehandler: Trude Hafslund
th@jus.no T +47 22 03 50 61

12.06..2008

Høringsuttalelse - NOU 2008:4 Fra ord til handling

Vi viser til departementets høringsbrev av 14. mars 2008 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sonderer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt bistandsadvokatutvalget. Utvalget består av Anne Kristine Bohinen (leder), Ørjan Berven, Lilli Marie Brimi, Anitra Haldorsen og Inger Lise Sætren.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

Innledningsvis skal det bemerkes at Advokatforeningen i all hovedsak slutter seg til utredningens forslag. Det vil være en gjennomgående forbedring av voldtektsutsattes stilling dersom voldtektsutvalgets forslag blir gjennomført.

Det skal knyttes noen kommentarer til enkelte av voldtektsutvalgets forslag.

Til kapittel 8 Rettsapparatets behandling av voldtektssaker

Advokatforeningen mener det kan være hensiktsmessig å etablere en egen sentral ressursorganisasjon (SEPOL) og regionale og lokale SO-team eller koordinatorene. Dette vil

medføre økt samling av kompetanse på denne type etterforskning, som vil komme fornærmede og samfunnet til gode gjennom mulighet for oppklaring av flere voldtektsforbrytelser. En finner det sannsynlig at en slik organisering vil øke fokuset på og prioriteringen av denne type kriminalitet.

En nødvendig forutsetning for at en slik organisering blir vellykket er at det bevilges nok økonomiske ressurser til organisasjonen. Dersom det ikke skjer vil det lett bli motsatt effekt ved at de lokale politidistrikt fraskriver seg sitt etterforskningsansvar uten at en sentral enhet har ressurser til å utføre sine oppgaver.

Også de øvrige forslag vil være medvirkende til å styrke etterforskningen av seksuelle overgrep, samt ivareta fornærmedes interesser på en bedre måte.

Til kapittel 9 Hjelpetiltak etter voldtekt

Voldtektsmottakenes kompetanse er blitt stadig bedre, noe som er av stor betydning for ivaretagelsen av den voldtatte og for sikring av bevis i en eventuell straffesak. Advokatforeningen er enig med voldtektsutvalget i at en bør arbeide for fortsatt heving av kompetansenivået ved voldtektsmottakene, herunder heving av kvaliteten på det rettsmedisinske arbeidet. I enkelte voldtektssaker kunne bevissituasjonen ha vært bedre med grundigere rettsmedisinsk arbeid.

Advokatforeningen er også enig med voldtektsutvalget i at sporsikringsmateriale bør oppbevares ved legevakten i minst seks måneder.

Advokatforeningen vil for øvrig påpeke at det vil være av stor betydning for etterforskningen av voldtektssaker at en får utvidet kapasiteten ved Rettsmedisinsk institutt. Den lange saksbehandlingstiden ved gjennomføring av analyse av DNA-materiale, medfører at bevisene i en del voldtektssaker svekkes, blant annet ved at vitneavhør og andre etterforskningsskritt må utsettes i påvente av svar fra RMI. I tillegg er det en stor belastning for fornærmede å vente lenge på at påtalespørsmålet kan avgjøres. Det samme vil gjelde for den som er siktet i saken.

Rådgivningskontoret for kriminalitetsofre (RKK), er et viktig lavterskeltilbud som også enkelte voldtektsofre kan benytte seg av. For voldtatte antas tilbudet ved RKK primært å ha betydning i forhold til fornærmede som av ulike grunner ikke følger opp annet steds, eventuelt i den innledende kontakt før anmeldelse inngis.

RKK bør ikke tillegges oppgaver som allerede er ivaretatt andre steder. En som er fornærmet i en voldtektssak bør slippe å forholde seg til flere instanser enn det som er nødvendig. Oppfølgingstilbudet ved voldtektsmottakene med undersøkelser og samtaler er godt etablert og bør videreutvikles.

Ordningsen med bistandsadvokat for fornærmede sikrer blant annet at fornærmede blir fulgt av én kompetent fagperson gjennom hele straffesaksgangen. En del av de oppgaver utvalget foreslår å tillegge RKK utføres i dag av bistandsadvokatene, og bør fortsatt gjøre det. Ordningen med bistandsadvokat bør eventuelt heller utvides.

Til kapittel 10 Samtale mellom den voldtektsutsatte og gjerningspersonen

Advokatforeningen mener at en kan vurdere om det skal etableres et tilbud om tilrettelagt dialog mellom offer og gjerningsmann som et supplement til den ordinære straffesaksbehandlingen. Dersom et slikt tilbud skal etableres, kreves det høy kompetanse der eventuelt møte mellom overgriper og offer er grundig forberedt.

Til kapittel 11 Erstatning og bistandsadvokat

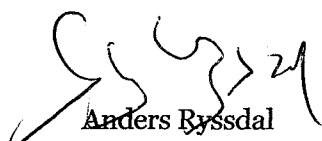
Når det gjelder bistandsadvokatens oppgaver, er det foretatt en grundig gjennomgang i NOU 2006:10 og Ot.prp. nr. 11 (2007-2008). Det vises også til Advokatforeningens høringsuttalelse til NOU'en.

Bistandsadvokatens oppgaver er utfordrende og mangfoldige, og Advokatforeningen støtter voldtektsutvalget i at det bør arbeides kontinuerlig med å styrke advokatenes kompetanse. Det tilbys nå et to-dagers kurs for bistandsadvokater hvert annet år, i tillegg til årlige kurs i erstatningsrett.

Utvalgets forslag om å senke kravet til bevis etter Voldsofferlovens § 3 til vanlig sannsynlighetsovervekt vil etter Advokatforeningens syn gi flere overgrepsutsatte rett på erstatning og oppreisning. Dette vil derfor være en forbedring for fornærmedes stilling, ikke bare i voldtektsaker. Det er imidlertid helt nødvendig at en slik lovendring i så fall blir fulgt av utvalgets forslag til manglende mulighet for å søke regress i disse tilfeller.

Advokatforeningen vil også støtte utvalgets forslag om at både skadlidte og skadevolder i en sivil erstatningssak etter voldtekt får rett til fri sakførsel og fritas for gebyr. Dette bør samtidig åpne opp for å fjerne muligheten for at den tapende part kan idømmes motpartens saksomkostninger.

Vennlig hilsen

Anders Ryssdal
leder

Merete Smith
generalsekretær